

This document has been produced with the financial assistance of the European Union.
The contents of this document are the sole responsibility of Rec-caucasus and can under
no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union.

Այս փաստաթուղթը ստեղծվել է Եվրամիության ֆինանսական աջակցությամբ:
Փաստաթղթի բովանդակությունը պատկանում է միմիայն Կովկասի Տարածաշրջանային
Բևառահպանական Կենտրոնին և ոչ մի պարագայում պարտադիր չէ, որ արտահայտի Եվրամիության
դիրքորոշումը:

Կիմայի փոփոխության
հարմարվողականության
արձագանքման բացահայտում և
իրականացում Հարավային Կովկասի
արիդ և սեմիարիդ էկոհամակարգերում
ազրոկենսաբազմազանության
պահպանման և կայուն օգտագործման
նպատակով

REC Caucasus Regional Office
23, Chavchavadze Ave., 2nd floor
0179 Tbilisi, Georgia
Tel: +995 32 2253649 / +995 32 2253648
Fax: +995 32 2916352
E-Mail: info@rec-caucasus.org

REC Caucasus Armenian Branch Office
1, Charents Street; 2nd floor
375025 Yerevan, Armenia
Tel/Fax: +374 10 574743

REC Caucasus Azerbaijan Branch Office
100a, B. Agayev Street
1073 Baku, Azerbaijan
Tel:+ 994 12 4924173

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

BMZ Bundesministerium für
wirtschaftliche Zusammenar-
beit und Entwicklung

 REC CAUCASUS

Կովկասի տարածաշրջանն առանձնանում է իր բացառիկ գյուղատնտեսական մշակաբուժով և դրանց վայրի ցեղակիցների բազմազանությամբ: Առկա ագրոկենսաբազմազանության պահպանումը մեծ կարևորություն ունի գյուղատնտեսության կայունության և տեղական համայնքների բարեկեցության համար: Այն հատկապես ակնհայտ է դարձել կիմայի փոփոխության պայմաններով:

Կիմայի փոփոխության արդյունքում սպասվում է արիդ և սեմիարիդ էկոհամակարգերի ագրոկենսաբազմազանության նվազում, որի խոցենիւթյունը հաստատված է Հարավային Կովկասի երեք երկրներում իրականացված մի շարք ուսումնասիրություններով:

“Կիմայի փոփոխության հարմարվողականության արձագանքման բացահայտում և իրականացում Հարավային Կովկասի արիդ և սեմիարիդ էկոհամակարգերում ագրոկենսաբազմազանության պահպանման և կայուն օգտագործման նպատակով” ծրագրին իրականացնում է Կովկասի Տարածաշրջանային Բնապահպանական Կենտրոնը (ԿՏԲԿ):

Ծրագրի ընդհանուր նպատակն է՝ Հարավային Կովկասի երկրներում հզորացնել կիմայի փոփոխության հարմարվողականության կարողությունները՝ նպաստել ուսեսալով ապահովելու ագրոկենսաբազմազանությունը՝ հատկապես արիդ և սեմիարիդ խոցենի էկոհամակարգերում և կենսամիջավայրը՝ տեղական համայնքներում:

Ծրագրի հատուկ նպատակներն են՝

- Նպաստել ագրոկենսաբազմազանության պահպանությանը՝ կիմայի փոփոխության նկատմամբ ազգային և տեղական մակարդակներով հարմարվողականության աջակցման քաղաքականությունը՝ կիրառելու ճանապարհով:
- Արիդ և սեմիարիդ էկոհամակարգերում բարեկավել ինստիտուցիոնալ և անհատական կարողությունները՝ կիմայի փոփոխության նվազմամբ, ագրոկենսաբազմազանության և բնակչության կենսամակարդակի կայունության ապահովման նպատակով:
- Աջակցել կիմայի հետագա փոփոխության նկատմամբ տեղական համայնքների կայունության ամրապնդման խնդիրների լուծման մեխանիզմների մշակման ու իրականացմանը՝ ընտրված տարածաշրջաններում:

Ծրագրի կենաց կայուն ապրելակերպի խթանմանը և այցատության դեմ պայքարին,

- Կիմայի փոփոխության ազդեցությանը ու դրա սոցիալ-տնտեսական հարթությանը առնչվող խնդիրների առանձին լավ ընկամամբ՝ հասունացնել ներգրածող էկոհամակարգերի ամրոցականության, գյուղական արտադրության և սննդի անվտանգության վրա,
- Իարմասնողականության փորձառության ներկայացմամբ, կառավարողոր և ինստիտուցիոնալ դաշտի զարգացմամբ, հաշվի առնելով՝ կիմայի փոփոխության խնդիրները՝ պահանգործական տեղական կարողությունների հզորացման գործընթացում, կայունացնելու՝ տեղական կենսամակարդակը ի դեմ կիմայի փոփոխության և կրկնօրինական քաղաքականության մշակման գործընթացում, տարածելով՝ գործողությունների արդյունքները և առաջնակարգ լավագույն փորձը Հարավային Կովկասի այլ տարածաշրջաններում:

Նախագիծը տարածաշրջանային է և կիրականացվի 3 տարվա ընթացքում (2011-2014) Հարավյան Կովկասի բոլոր երեք երկրներում (Հայաստան, Ադրբեյջան, Վրաստան) Եվրամիլիոյան ֆինանսավորման շնորհած մասունքում: Նախագիծը համաֆինանսավորվում է Գեղմանիայի միջազգային համագործակցության կազմակերպության (GIZ) կողմից:

Նախագծի շրջանակներում կիրականացվեն հետևյալ գործողությունները՝

- Իրականացնել առաջնային տարածեների դաշտային գոյացրում և մշակել խոցելիության նկարագրեր՝ ազրությամբ կիսաարագմանականության հետուրների համար առավել խոցելի արիդ և սեմիարիդ էկոհամակարգերում:
- Իրականացնել կիմայի փոփոխության պայմաններում կենսաբազմազանության և գրւառանտեսության պահպանամասն հետ առնչվող ազգային/համայնքային զարգացման ռազմակարությունների և պահանջերի վերլուծություն:
- Վերանայել առկա ինստիտուցիոնալ կարողությունները ազգային/համայնքային մակարդակներում՝ ներառեն ազրոկենսաբազմազանության և կիմայի փոփոխության հիմնահարցերը ազգային և համայնքային զարգացման քաղաքականություններում և պահանջերում:
- Վերանայել ավանդական ֆերմերային համակարգերը համայնքային գիտելիքների մակարդակը ազրոկենսաբազմազանության արտադրամի վերաբերյալ՝ բացահայտելու կանց հարմարվածականության ընլութաբերը ուղղված կիմայի փոփոխության դիմականական ազգային պահանջերում:
- Կազմակերպել ուսուցումներ որոշումներ կայացնողների և տեղական ընակշության համար՝ ազրոկենսաբազմազանության և կայուն օգուտառնունական զարգացման արակտիկայի վերաբերյալ՝ կիմայի փոփոխության դիմականական համատեքստում:
- Մշակել մերուժառանություն և ներկայացնել հասարակական մոլիտորինգի համակարգ՝ էկոհամակարգերի վրա կիմայի փոփոխության ազդեցության գնահատման նպատակով:
- Իրականացնել հարմարվողականության պիլոտային ժրագրեր ընտրված համայնքներում:
- Իրականացնել տեղեկատվական քարոզարշավ երեք երկրների այլ համայնքներում՝ իրավանացված համարվողականության գործողությունների արդյունքում լավագույն փորձի կրկնօրինակման տարածման նպատակով:

Identification and implementation of adaptation response to Climate Change impact for Conservation and Sustainable use of agro-biodiversity in arid and semi-arid ecosystems of South Caucasus

The Caucasus Region is exceptional for its agricultural species and a large variety of its wild relatives. Preservation of existing agrobiodiversity has a great importance for agricultural sustainability and the welfare of local community. This has become especially noticeable since the climate change.

Because of the climate change the serious decrease of agrobiodiversity in arid and semi-arid ecosystems is expected, the vulnerability of which is confirmed by number of studies in all three South Caucasus countries.

The project "**Identification and implementation of adaptation response to Climate Change impact for Conservation and Sustainable use of agro-biodiversity in arid and semi-arid ecosystems of South Caucasus**" is implemented by Regional Environmental Centre of the Caucasus (RECC).

Overall objective of the project is to build adaptive capacities in the South Caucasus countries to ensure resilience of agro-biodiversity of especially vulnerable arid and semi-arid ecosystems and local livelihoods to climate change.

The specific objectives of the projects are as follows:

- To promote agro-biodiversity conservation and adaptation to Climate change through introduction of supportive policy framework at national and local level
- To improve institutional and individual capacity for sustaining agro-biodiversity in arid and semi-arid ecosystems and increasing livelihood level in face of climate change
- Support in development and implementation of adaptative measures to improve resilience of local communities to future climate change through introduction of sustainable agricultural practices in selected regions

The project will contribute to the promotion of sustainable livelihood and alleviation of poverty via better understanding of problems related to climate change impact, its socio-economic dimension particularly affecting ecosystem integrity, rural production and food security by introducing of adaptation practices, developing regulatory and institutional framework to consider climate change issues in planning, enhancing local capacities for sustaining their livelihood level in face of climate change and developing the replication strategy to extend results of the activities and upscale best practices in other regions of the South Caucasus.

The project has the regional scope and will be implemented for 3 years (2011-2014) in all three South Caucasus Countries (Armenia, Azerbaijan, Georgia) with the financial support of EC. The project is co-financed by German International Cooperation Society (GIZ).

The following activities will be implemented within the framework of the project:

- To conduct field inventories and develop vulnerability profiles for agro-biodiversity resources in priority areas of the most vulnerable arid and semi-arid ecosystems
- To conduct gap analysis of the national/local development strategies and plans related to conservation of biodiversity and agriculture in light of climate change aspect
- To review the existing institutional capacities at national/local levels to mainstream agro-biodiversity and climate change adaptation issues into national/local development policies and plans
- To review traditional farming systems and local knowledge on agro-biodiversity production to outline their adaptive characteristics to cope with the changes in climatic conditions
- To organise series of training programmes for decision makers and local population on value of agro-biodiversity and sustainable agricultural practices to reduce climate change risk
- To develop methodology and introduce public monitoring system for assessing climate change impact on ecosystem
- To implement pilot adaptation projects in selected communities
- To conduct information dissemination campaigns on replicating good experience from conducted adaptation activities to other communities of all three countries

